

Tennessee Williams

KOČKA

na rozpálené plechové střeše

Těšínské divadlo Český Těšín,
příspěvková organizace

Ředitel **Petr Kracik**

Šéf České scény **Miloslav Čížek**

Dramaturg České scény **Ivan Misař**

Tennessee Williams

**Kočka
na rozpálené
plechové
střeše**

Překlad **Milan Lukeš**

Scéna a kostýmy **Samiha Maleh**

Dramaturgie **Ivan Misař**

Úprava a režie **Petr Kracik**

OBSAZENÍ

MARGARETA **Petra Sklářová**

BRICK **Ondřej Frydrych**

MAE **Jolana Ferencová**

MATKA **Lenka Waclawiecová**

OTEC **Vítězslav Kryške**

DŮSTOJNÝ PAN TOOKER **Miroslav Liška**

GOOPER **Petr Sutorý**

DOKTOR BAUGH **Miloslav Čížek**

LACEY **Dominik Grác**

DIXIE, holčička **Laura Heclová** nebo **Elen Pastrňáková**
nebo **Anna Veselá**

V dětských rolích se představí

Nikol Pastrňáková, Samuel Holesz,

Eliška Žilková, Jonáš Rosenberg,

Alena Zimčíková, Lilien Hálková,

Amálie Mertha, Jakub Ježek,

Tomáš Tobola, Eliška Valečková

Nápověda **Libuše Berková**

Inspice **Dominik Grác**

Premiéra 11. května 2019 v 17. 30 hod.

- v Těšínském divadle

Inscenace vznikla za finanční podpory

Ministerstva kultury České republiky

a města Český Těšín

Všechno, co naleznete v jeho hrách je ze života
a všechno z jeho života najdete v jeho hrách. (Elia Kazan)

Tennessee Williams

vlastním jménem Thomas Lanier Williams se narodil 26. března 1911 v Columbusu ve státě Mississippi. Údajně potomek sicilských přistěhovalců tak rozšířil rodinu obchodního cestujícího, prodávče bot. Otec byl alkoholik, matka senzitivní až hysterická. Jako dítě onemocněl, byl poměrně slabý, což jeho otci vadilo, zatímco matka ho chránila a rozmazlovala. Atmosféra rodinného prostředí v něm zanechala silné dojmy, které se výrazně projevily v jeho pozdější tvorbě. Hodně času trávil u matčiných rodičů.

Střední školu vystudoval v Saint Louis. Když v osmnácti letech viděl v divadle Ibsenovu hru rozhodl se, že bude dramatikem. Na univerzitě v Missouri začal studovat žurnalistiku. Na studia si přivydělával různými pomocnými pracemi, dostal se i do prostředí česačů bavlny. Poté se přihlásil se na washingtonskou univerzitu, kde studoval angličtinu. Po studiích se přestěhoval do News Orleansu a v době hospodářské krize pracoval jako úředník. Tehdy už vystupoval pod jménem Tennessee Williams. Získal Rockefellerův grant pro podporu umělců.

První hrou, kterou vešel do povědomí byla *Bitva andělů* později ji přejmenoval na *Sestup Orfeův*.

Hra *Skleněný zvěřinec* mu zase otevřela cestu do Hollywoodu.

První Pulitzerovu cenu dostal Williams za hru *Tramvaj do státnice*. Její světová premiéra se uskutečnila roku 1947 v Ethel Barrymore Theatre v New Yorku a režíroval ji Elia Kazan. Inscenace byla velmi úspěšná a kromě zmíněné Pulitzerovy ceny získala

ještě Donaldsonovu cenu a Cenu newyorských divadelních kritiků. O čtyři roky později Elia Kazan hru zfilmoval a opět úspěšně – film byl oceněn čtyřmi Oscary.

Druhou Pulitzerovu cenu mu přinesla hra *Kočka na rozpálené plechové střeše*. Předcházely jí hry *Léto a dým* a *Tetovaná růže*.

Také *Kočka* byla zfilmována a získala šest nominací na Oscara. O úspěch filmu se nemalou měrou zasloužili oba protagonisté – Elizabeth Taylorová a Paul Newman.

Oba filmy se staly terčem puritánské cenzury. Některé pasáže bylo nutno vystříhat nebo alespoň přepsat. Williams považoval film *Kočka na rozpálené plechové střeše* natolik cenzurovaný oproti předloze, že oslovil diváky čekající ve frontě na představení: „Film vrací kinematografii o padesát let zpátky. Jděte radši domů.“

Po tomto autorském zklamání následovaly hry *Sladké ptáče mládí* a *Noc s leguanem*.

Tennessee Williams byl typický americký jižan což se odrazilo především v jeho díle. Také díky němu získali spisovatelé a dramatici této oblasti výjimečné postavení v americké literatuře.

Williamsův styl byl nazýván psychologickým realismem a jeho hry psychologickými dramaty.

Williamsův život, tak jako jeho hry, byl velmi komplikovaný. Snažil se vyrovnat s narůstající homosexualitou také tím, že navazoval vztahy s různými ženami, ale nakonec homosexualitu přiznal. Po smrti svého přítele, herce Franka Merlo, stupňoval spotřebu alkoholu a drog a v jednom velkém rauši se udusil víčkem od prášků.

Tennessee Williams bravurně odhaluje pravdu o intimitě našich vnitřních životů, před kterou se zoufale ukrýváme. Celý zápas o člověčenství prosvěcuje nesentimentálním soucitem a až něžnou láskou.

PETRA SKLÁŘOVÁ *Margareta*

Nejprve začala studovat na Janáčkově konzervatoři v Ostravě operní zpěv aby posléze dospěla k rozhodnutí, že její cesta směřuje k činohernímu herectví, které úspěšně dostudovala a zakončila maturitou i absolutoriem. Herecké oddělení tehdy vedl nyníější šéf české scény TD Miloslav Čížek, který jí nabídl angažmá v Těšínském divadle. Jednou z prvních rolí byla Eliška Pomořanská

v muzikálu *Jedna noc na Karlštejně*. Po mateřské dovolené se vrátila na scénu a k hereckému růstu jí přispěly role jako byla Judy v *Úžasné svatbě*, Mary ve ztřeštěné komedii *1+1=3*, Marie a posléze i Viola ve *Večeru tříkrálovém*. V současné době hraje výborně Evu ve hře *Gazdina roba*.

ONDŘEJ FRYDRYCH Brick

Absolvoval Janáčkovu konzervatoř v Ostravě a nastoupil do hereckého souboru České scény Těšínského divadla. Od svého nástupu se profiloval jako přemýšlivý herec, kterému není cizí ani komediální žánr o čemž svědčí i výčet rolí, které za svého působení v divadle odehrál. Molièrův Don Juan, Dostojevského Ivan Karamazov, Zbyšek v *Morálce paní Dulské*, stejně jako Mulligan v *Penzionu pro svobodné pány*, Malvolio v Shakespearově *Večeru tříkrálovém*

svědčí o jeho žánrovém rozsahu. Přes značné vytížení si našel čas i na studium na ostravské univerzitě, obor klasická filozofie. Tříleté studium zakončil titulem Bc. Po roce pokračoval v prezenčním magisterském studiu, které dokončí v květnu tohoto roku. A jestli čas dovolí přijme nabídku fakulty na doktorandské studium, odkud si jistě odnese další titul, tentokrát PhD. Spolupracuje s TV NOE i Českou televizí.

VÍTĚZSLAV KRYŠKE **Otec**

Doyen hereckého souboru České scény Těšínského divadla Vítězslav Kryške absolvoval Janáčkovu akademii múzických umění v Brně a první angažmá získal v tehdejší Divadle Oldřicha Stibora v Olomouci. Po třech letech přijal angažmá v Divadle Petra Bezruče v Ostravě. Během ostravského působení, kde sehrál řadu zajímavých rolí, spolupracoval i s Československou, později Čes-

kou televizí, uplatnil se v dabingu a spolupracoval i s rozhlasem. V Těšínském divadle sehrál role širokého žánrového rozpětí, jmenujme alespoň záletného hraběte Almavivu ve *Figarově svatbě*, Tartuffa ve stejnojmenné Molièrově hře, Mefista v inscenaci *Doktora Fausta život a smrt*, poštmistra v Gogolově *Revizorovi* a otce Školastyka v hudební komedii *Hrátky s čertem*.

LENKA WACLAWIECOVÁ **Matka**

Ne každý začátek směřuje ke světlým zítřkům a snaha dostat se na Janáčkovu akademii múzických umění v Brně narazila na nepřízeň osudu. A protože tááínek chtěl mít z dcery inženýrku, zakotvila na dva roky na Vysoké škole báňské, kde studovala obor materiálové a metalurgické inženýrství. Jenže integrály, konstruktivní geometrie, chemie a další exaktní pojmy jí nepřirostly k srdci, a tak si to

namířila jako elévka rovnou do Severomoravského divadla v Šumperku. Když se rozhlédla po divadelním světě, vedla její cesta do Slezského divadla Opava a odtud je jenom kousek na Českou scénu Těšínského divadla kde zakotvila dodnes. Z množství rolí které zde sehrála můžeme jmenovat Camille ze hry *Smrtelná vražda*, paní Bracknelovou z komedie *Jak je důležité mítí Filipa*, paní Dulskou ze stejnojmenné hry, Gizelu z *Kočíčí hry* a v poslední době ji můžeme vídat jako Mešjanovku a Kotlíbovku ve hře *Gazdina roba*.

PETR SUTORÝ *Gooper*

Svou cestu za divadlem začínal dětskými rolemi v šumperském divadle kam ho přivedl herec Stanislav Waniek. Takže logicky následovalo studium na Janáčkově konzervatoři v Ostravě pod vedením Alexandry Gasnářkové a hostování v Národním divadle moravskoslezském, Komorní scéně Aréna, Slezském divadle Opava, ve studiu Hořicí žirafy pod vedením Davida Drábka, atd... Po tomto uměleckém kolotoči se vrátil do svého „rodného“ divadla v Šumperku.

Na České scéně Těšínského divadla působí od roku 2002 a od té doby zde ztvárnil více než padesát rolí, například Peška Hlavně v muzikálu *Jedna noc na Karlštejně* (stejnou roli hrál i v Severomoravském divadle v Šumperku), Truffaldina ve *Sluhovi dvou pánů*, Ficka v kultovním muzikálu *Báthoryčka*, Mánka v *Gazdině Robě* a dnes ho můžete vidět v roli Goopera.

JOLANA FERENCOVÁ Mac

Po mateřské dovolené (1998) nastoupila do Těšínského divadla jako elévka v inscenaci *Gazdina roba*. V témže roce jí bylo nabídnuto angažmá, které trvá až do dnešních dnů. Působení v TD jí přineslo spoustu hereckých příležitostí, ale na některé vzpomíná obzvláště ráda, například na roli Chůvy v muzikálu *Jedna noc na Karlštejně* pod režijním vedením Miloslava Čížka, nebo na roli Sugar v komedii *Někdo to rád horké*, kterou režíroval Pavel Palouš.

Významnou roli v její herecké kariéře sehrála hra *Eurydika* v režii profesora Františka Laurina, který ji obsadil do mužské role pana Henriho. Velmi působivě zahrála úlohu Doris ve hře *Každý rok ve stejnou dobu* a roli ženy ve hře *Ďáblice* pod vedením Pavla Ondrucha. Tento výčet můžeme zakončit vyznáním Jolany Ferencové: „Ovšem nejkrásnější je pro mě role mámy a mám tu čest, že v ní stále setrvávám a jsem matkou tří dětí.“

MILOSLAV ČÍŽEK doktor Baugh

Když se současný šéf české scény Těšínského divadla přihlásil ke studiu na Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, nepřijali ho. Nezahořkl a šel pracovat na koksárenské pece v Lazech. Druhý pokus byl již úspěšný.

Po absolutoriu nastoupil do prvního angažmá ve Slováckém divadle v Uherském Hradišti a odtud jeho cesta vedla přímo do Divadla Petra Bezruče v Ostravě. Psal se rok 1969. V ostravském divadle působil až do roku 2000. Zde také začala jeho dlouholetá spolupráce s ochotnickými soubory. Nejprve spoluzaložil Divadlo na žíněnkách, ale osudové pro něj bylo seznámení s ochotníky z Oder. S tímto souborem spolupracuje už přes čtyřicet let. Patnáct

let vedl herecké oddělení Janáčkovy konzervatoře v Ostravě a podílel se na výchově mnoha známých herců. Intenzivně spolupracoval s ostravským rozhlasem, uplatnil se i v dabingu. Také televize občas využila jeho herecké schopnosti. Od roku 2000 působí jako šéf České scény TD. Kromě hraní se začal věnovat i režii a také jeho zásluhou se repertoár obohatil o muzikálové inscenace. V jeho režii jsme uvedli např. *Jednu noc na Karlštejně*, muzikál *Romeo a Julie* a další. V TD vytvořil řadu zajímavých rolí, hrál například sira Johna Falstaffa ve *Vesělých paničkách windsorských*, revizora ve stejnojmenné Gogolově hře, starého Karamazova, Tobiáše Říhala ve *Večeru tříkrálovém*, Pantalóna ve *Sluhovi dvou pánů* a Mamajeva v *Deníku ničemy*.

MIROSLAV LIŠKA důstojný pan Tooker

Po studiu na gymnáziu byl přijat na Janáčkovu konzervatoř v Ostravě. Po absolutoriu zamířil do Národního divadla moravskoslezského, konkrétně do souboru muzikál opereta. Zkušenosti získával v klasickém operetním repertoáru k němuž nepochybně patří *Čardášová princezna*, *Hraběnka Marica*, *Cikánský baron*, stejně jako v muzikálu *Zorba*.

Zásadní obrat v jeho uměleckém směřování znamenal angažmá v hereckém souboru České scény Těšínského divadla. Zde se začíná prosazovat jako osobitý činoherní herec. Jednou z prvních rolí byl Tulák ve hře *Ze života hmyzu*. Titulní role v inscenaci *Jeppa z vršku* pak odhalila jeho komediální schopnosti. Jako netypický milovník rytíř des Grieux ve hře *Manon Lescaut* získal další herecké zkušenosti. Následovaly i role charakterní, například Aljoša Karamazov ale také komické, například Podkolatov v Gogolově *Ženitbě*. Miroslav Liška rovněž výrazně uplatňuje své hudební nadání ať už v jednotlivých inscenacích jako herec nebo jako zdatný korepetitor.

**Člověk nesmí dopustit, aby se jeho život zastavil,
dokonce ani tehdy, když jeho životní sen ztroskotal.**

Ženy milují poražené, ale podvádějí je s vítězi.

Dnešní lidé by chtěli žít zítřejší život za včerejší ceny.

**Co je vítězstvím pro kočku na rozpálený plechový střeše?
To kdybych věděla... Asi aby tam vydržela co nejdýl...**

**Hvězdy na nebi, už možná neexistují,
právě tak je tomu s ideály dřívějších generací.**

Žena je schopna milovat muže jen proto, že ho nepřeje jině.

**Je těžké vytáhnout z básní nějaké zprávy, přesto však lidé každodenně
bídňe umírají z nedostatku toho, co by v básních našli.**

Kdo má špatnou paměť, nemá jinou volbu než mluvit pravdu.

**Vakuum je trochu lepší peklo než cokoli z té látky,
kterou je příroda nahradila.**

**Ó matko molů, matko lidí, matko všeho, dej molům sílu k návratu
do světa přetěžkého, že jsou tak útlí a že tolik je jich zapotřebí ve světě,
kde stůry mamutí se šklebí!**

Muž, který přiznává, že má strach je skoro hrdina.

**Brzy bude úplně lhostejné jsme-li šťastní nebo nešťastní,
protože na jedno ani na druhé nebudeme mít čas.**

PRÁVA K PROVOZOVÁNÍ TOHOTO DÍLA ZASTUPUJE DIVADELNÍ, LITERÁRNÍ,

AUDIOVIZUÁLNÍ AGENTURA **DILIA PRAHA**

VEDOUcí OBCHODNÍHO ODDĚLENÍ **DAGMAR PAVLÍKOVÁ** • VEDOUcí DEKORAČNÍ DÍLNY **KRISTINA LIBOSKOVÁ** • VEDOUcí KREJČOVNY **KARIN SZOSTOKOVÁ** • VEDOUcí VLÁSENKÁRNY **ŠÁRKA SZELIGOVÁ** • JEVIŠTNÍ MISTR **ROMAN SEKULA** • VEDOUcí ZVUKU A OSVĚTLENÍ **VLADIMÍR RYBÁŘ** • VEDOUcí ÚSEKU REKVIZIT **JOSEF KUREK** • REKVIZITY **JARMILA GOMBOŠOVÁ** • VLÁSENKY **PAVLA CWIERTKOVÁ** • GARDEROBA **JANA ČERNÁ, IVANA KOLONDROVÁ** • SVĚTLA **CZESŁAW CZAKOJ, ROBERT KURKIEWICZ** • ZVUK **RICHARD DAMEK, MICHAL MALINIÁK** • JEVIŠTNÍ TECHNIKA **JÍŘÍ POŇČA, ALFRĚD BENEK, JINDŘICH TESARCYK, JÍŘÍ GEBHART, ROMAN SZAROWSKI**

REDAKCE PROGRAMU **IVAN MISAŘ** • JAZYKOVÁ KOREKTURA **MARTINA BOJDOVÁ** • FOTO **KARIN DZIADKOVÁ** • DESIGN **MARIAN SIEDLACZEK** • TISK **PROPRINT, S. R. O. ČESKÝ TĚŠÍN**
PROGRAM VYDALO **TĚŠÍNSKÉ DIVADLO ČESKÝ TĚŠÍN, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE** • ZŘIZOVATEL
– MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ • OSTRAVSKÁ 67 • 737 35 ČESKÝ TĚŠÍN • TEL. 558 746 022-23
INFO@TDIVADLO.CZ • WWW.TDIVADLO.CZ

